

Црква, например, инсистира да је Апокалипса⁸ - последња новозаветна књига (такво је и њено место у савременом библијском канону), а у складу са савременом научном тачком гледишта "Апокалипса је, у ствари, прва по времену свог настанка (књига у Новом Завету - А.Ф.)". Како ћемо касније видети, данас прихваћена тачка гледишта да књиге Старог Завета претходе књигама Новог Завета, такође изазива много сумњи и није потврђена применом нових метода датирања. У вези са тим умесно је размотрити питање о старости рукописа библијских књига сачуваних до данас. Испоставља се да су ови рукописи средњовековног порекла.

"Најстарији од сачуваних више или мање потпуних примерака Библије су Александријски, Ватикански и Синајски рукописи... Сва три рукописа ... датирају се (палеографски, тј. на основу "стила рукописа" - А.Ф.)... у другу половину IV века. Језик кодекса је грчки... Сваки од набројаних кодекса има сложenu и врло интересантну историју, која нам је уосталом само делимично позната... Најмање се зна о Ватиканском кодексу - посебно је нејасно како је и одакле овај споменик доспео око 1475. године у Ватикан... О Александријском кодексу се зна да га је године 1628. патријарх Кирил Лукарис поконио енглеском краљу Карлу Првом" [89, стр. 267-268]. Синајски кодекс је тек у XIX веку пронашао богослов К. Тишендорф (1815-1874) [89, стр. 268-270]. Дакле, сва три најстарија кодекса Библије појављују се тек после XV века. Штавише, сву репутацију недокучиве древности наведених докумената створио је Тишендорфов ауторитет, који није навео никаква закључивања осим "типа рукописа". Али сама идеја палеографског датирања већ претпоставља да је глобална хронологија позната. Поуздано нам је познато само једно: историја тих рукописа се може пратити само до 1475. године. Других више или мање потпуних древних Библија (на грчком) нема. Од посебних библијских састава, најстаријим се сматра рукопис Захарјевог пророчанства и рукопис Малахије, који се датирају у VII век [89]. "Најдревнији од сачуваних рукописа Библије су на грчком језику" [89, стр. 270]. Никакви јеврејски рукописи Библије пре IX века не постоје, мада се рукописи из каснијег времена, углавном средине XIII века чувају у многим националним библиотекама. Најстарији јеврејски рукопис - одломак из књиге Пророка - датиран је у 859. год. [89, стр. 270]. Два наредна по старости рукописа су: први из "916. године садржи књиге Пророка, други датиран у 1008. год. садржи цео текст Старог завета" [89, стр. 270]. Први рукопис је снабдевен датумом који је ставио преписивач - 1228. година. По такозваној "вавилонској пунктуацији" слова, данас се сматра да је та година означена по "селеукидској ери", што и даје 916. год. Али озбиљно образложење овог тврђења није наведено, па је зато могуће да је година 1228. означена по ери од рођења Христовог [17, стр. 263-264]. Најстарији јеврејски рукопис који садржи комплетну старозаветну Библију, потиче тек из 1008. год. [89, стр. 270]. "Данас општеприхваћени текст Новог Завета потиче од два сачувана кодекса из средине IV века ..." [27, стр. 37]. То су Синајски и Ватикански кодекс.

⁸ Откривење светог Јована Богослова - прим. прев.